

Projekt "Wczesna edukacja językowa" powstał w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli w odpowiedzi na zmiany w zakresie nauczania języków obcych wdrażane od początku roku szkolnego 2008/2009 oraz planowane na rok 2009/2010.

Jego celem jest zwrócenie uwagi na specyfikę nauczania języka obcego dzieci w wieku 5 - 9 lat oraz podniesienie kompetencji nauczycieli pracujących z dziećmi w przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej.

Adresatem projektu są z jednej strony nauczyciele, z drugiej - dyrektorzy placówek oświatowych, przedstawiciele nadzoru pedagogicznego oraz organów prowadzących.

Działania w ramach projektu obejmują:

1. konferencję dla kadry kierowniczej i nadzoru,
2. kurs doskonalący dla nauczycieli, zarówno certyfikowanych nauczycieli języków obcych, jak i nauczycieli wychowania przedszkolnego i kształcenia zintegrowanego legitymujących się znajomością języka obcego,
3. konferencję podsumowującą,
4. uruchomienie Mazowieckiego Klubu Wczesnej Edukacji Językowej w Warszawie.

Realizacja projektu ma w konsekwencji doprowadzić do stworzenia warunków do pełnego wdrożenia założeń reformy programowej w obszarze wczesnej edukacji językowej.

Projekt realizowany jest w Wydziałach MSCDN w Siedlcach, Radomiu, Płocku i Warszawie.

Harmonogram projektu w MSCDN Wydział w Siedlcach:

- marzec 2009 - konferencja dla dyrektorów, przedstawicieli KO i JST,
- kwiecień-czerwiec 2009 - kurs doskonalący dla nauczycieli
- wrzesień 2009 - konferencja podsumowująca projekt.

Jednocześnie MSCDN Wydział w Siedlcach ma w swojej ofercie kurs kwalifikacyjny z zakresu metodyki nauczania języka angielskiego w okresie wczesnoszkolnym dla nauczycieli nauczania początkowego.

Realizacja projektu "Wczesna edukacja językowa" w MSCDN Wydział w Siedlcach:

I. Konferencja "Wczesna edukacja językowa"

Konferencja "Wczesna edukacja językowa" odbyła się dnia 18 marca 2009 r. w godz. 10.00-14.00 w siedzibie MSCDN Wydział w Siedlcach. Adresowana była do dyrektorów szkół podstawowych i przedszkoli, pracowników Kuratorium Oświaty oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Grażyna Sobiczewska, kierownik Wydziału powitała zgromadzonych i przedstawiła ideę projektu. Prelekcję nt. "Wczesnoszkolne nauczanie języków obcych - zarys problematyki" wygłosiła dr Anna Jaroszevska (Uniwersytet Warszawski) ustosunkowując się do następujących zagadnień:

- Zmiany prawne dotyczące wczesnej edukacji językowej.
- Planowanie i organizacja nauczania języka obcego w edukacji małego dziecka.
- Specyfika nauczania języka obcego w odniesieniu do metodyki kształcenia zintegrowanego.
- Ocenianie postępów dziecka we wczesnej edukacji językowej.

Na zakończenie konferencji Grażyna Sobiczewska zapoznała zgromadzonych z propozycjami MSCDN w zakresie doskonalenia nauczycieli wczesnej edukacji językowej.

Zagadnienia szczegółowe wykładu:

1. Cele nauczania języków obcych według zaleceń Rady Europy.
2. Wczesnoszkolne nauczanie języków obcych w Polsce - podstawy prawne: nauczanie języków obcych w Polsce przed rokiem szkolnym 2008/2009; wprowadzenie obowiązkowego nauczania języka obcego nowożytnego od klasy pierwszej szkoły podstawowej; różnice pomiędzy starą (nadal obowiązującą) a nową podstawą programową (obowiązującą od roku szkolnego 2009/2010).
3. Cele edukacji wczesnoszkolnej a cele wczesnoszkolnego nauczania języków obcych w kontekście zapisów w nowej podstawie programowej.
4. Planowanie i organizacja nauczania języka obcego dzieci w młodszym wieku szkolnym:
 - a) koncepcje nauczania języka obcego: tradycyjna lekcja języka obcego, immersja /lub CLIL, Language Awareness, spotkania z językiem obcym i kulturą;
 - b) kompetencje nauczycieli;
 - c) przygotowanie szkoły;
 - d) współpraca z rodzicami.
5. Specyfika nauczania języka obcego w systemie kształcenia zintegrowanego:
 - a) charakterystyka ucznia w młodszym wieku szkolnym;
 - b) istota kształcenia zintegrowanego;
 - c) metodyka nauczania języka obcego w kształceniu wczesnoszkolnym.
6. Ocenianie we wczesnoszkolnym nauczaniu języka obcego:
 - a) zasady oceniania w klasach I-III szkoły podstawowej - podstawy prawne, rodzaje oceny i ich funkcje;
 - b) ocenianie postępów dziecka we wczesnej edukacji językowej.

II. Kurs doskonalący "Wczesna edukacja językowa"

Kurs zrealizowany został w dniach 18 kwietnia - 14 czerwca 2009r. Obejmował 50 godzin dydaktycznych zajęć z zakresu metodyki nauczania języków obcych i form pracy właściwych dla dziecka oraz integracji nauczania przedmiotowego z nauką języka (CLIL), w tym 10h w systemie kształcenia na odległość (na platformie Moodle). Zajęcia prowadził dr Marcin Kleban (KUL) wykorzystując metody warsztatowe.

Bezpłatny kurs ukończyło 20 nauczycielek języka angielskiego oraz 1 nauczycielka wychowania przedszkolnego.

Główne zagadnienia w programie kursu:

1. Metody pracy z małym dzieckiem
2. Integrowanie treści nauczania zawartych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia zintegrowanego z językiem obcym.
3. Specyfika oceniania ucznia w I etapie edukacyjnym

Szczegółowe treści:

- cele edukacji językowej dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym, zalety edukacji językowej w tym przedziale wiekowym, podstawy edukacji - konstruktywizm oraz społeczny konstruktywizm
- nowe podstawy programowe wychowania przedszkolnego oraz I etapu edukacyjnego a nauczanie języka angielskiego: integracja celów motywacyjnych, językowych oraz ogólnoedukacyjnych: przykłady praktycznych zadań językowych

warsztat pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego i kształcenia zintegrowanego:

- I etap edukacji językowej: rozwijanie pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu: metoda reagowania całym ciałem (TPR), piosenki, gry i inne zadania kształtujące rozumienie ze słuchu
- podejście konstruktywistyczne- teorie J. Piageta, społeczny konstruktywizm: Lew Vygotsky
- podstawy procesu uczenia się: pojęcie "podpórki" (ang. scaffolding) w zadaniach językowych - praktyczne przykłady wykorzystania podpórki w zadaniach językowych
- koordynacja wzrokowo-słuchowo- ruchowa oraz rola zadań ruchowych w nauczaniu języka w kształceniu przedszkolnym i wczesnoszkolnym: zadania praktyczne
- kształcenie umiejętności formowania wypowiedzi ustnych: rola gotowych fraz językowych (chunks)
- techniki wspomagające kształcenie umiejętności czytania w języku obcym
- techniki wspomagające kształcenie umiejętności pisania w języku obcym
- materiały wspierające rozwijanie czytania i pisania za pomocą technologii komputerowej (wykorzystanie narzędzi dostępnych w Internecie)
- ocenianie: typy oceny - formatywna i sumatywna, ocena opisowa w kształceniu językowym, praktyczne przykłady form oceniania
- Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów z pierwszych klas szkoły podstawowej. Nieformalne portfolio: zalety , wady. Przygotowanie własnego formatu portfolio
- metoda integracji językowo-przedmiotowej : Content and Language Integrated Learning (CLIL): definicja CLIL oraz przykłady zadań integrujących naukę języka z nauką wiedzy z wybranej dziedziny, prezentacja doświadczeń europejskich w zakresie CLIL
- integracja umiejętności językowych w technice pracy projektowej, dramowej i storytelling
- projektowanie i ewaluacja zadań integrujących nauczanie języka angielskiego z innym przedmiotem

Praca na platformie Moodle

- przygotowanie i zamieszczenie planów lekcji
- przygotowanie i zamieszczenie dokumentacji z przeprowadzonej lekcji w placówce bazowej

- dzielenie się komentarzami dotyczącymi zamieszczonych materiałów
- wykonanie quizu podsumowującego nabytą podczas kursu wiedzę oraz umiejętności
- przygotowanie prezentacji podsumowujących osiągnięte rezultaty
- wymiana materiałów oraz komentarze